

**Драматичен
театър
„Сава Огнянов“**

ПЕТЪК, 14 октомври от 19,00 ч.
„ДАМИ И ХУСАРИ“ от
АЛЕКСАНДЪР ФРЕДРО
в театъра

ДОМ НА БЪЛГАРО-СЪВЕТСКА
ТА ДРУЖБА
ВТОРНИК, 11 октомври

**Куклен
театър**

НЕДЕЛЯ, 16 октомври
10 и 11,30 ч.
„МОМЧЕ И ВЯТЪР“ от Р. Мос
кова

от 18,30 ч.

„ОСМОТО ЧУДО“

НОВ МОСТ КЪМ ПОЛСКАТА КЛАСИКА

Русенският театър „Сава Огнянов“ ще предста- ви полската класическа комедия „ДАМИ И ХУСАРИ“ от Александер Фредро за първи път у нас. За целта е направен специален нов пре- вод от ВАСИЛЕН ВАСЕВ, главен драматург при театъра.

— Др. Васев, какъв е поводът да се заемете Вие с превода на пиесата!

— Когато ръководството на театъра се уговори за размен на постановка с ръководството на Торунския театър, още не се знаеше изборът на драма тургията. Изборът стана при- прирно, с оглед свободното вре- ме на полския ни гост Марек Окопински. Срокът за превеж- дане на „Дами и хусари“ бе кратък и на мене не ми оста- на нищо друго, освен да се- лиша от лятната си ваканция. Но удоволствието беше голя- мо и си струваше лишенияето от почивка.

— Няколко думи за своеоб- разието на оригинала!

— Да, той е наистина своеоб- разен. Известно е, че Фредро, писал комедията си преди век и половина, е бил подчинен на рамките на традиционната пи- еса в стихове. И „Дами и хуса-

ри“ в първоначалното си на- хвърляне е произведение в стих. Но после авторът го за- вършва като комедия в проза, което е своеобразен акт на разчупване на утвърдените тра- диции и дори малко новатор- ство. Въпреки това, на много места в оригинала на полски все още се чувствуват силни остатъци от ритъма на речта, които преведени, също запази- ха някак от само себе си по- добен ритъм. Така че една особеност на творбата сама се наложи.

— Щом е написана така от- давна, комедията няма ли осо- бен, старинен език! И това не- беше ли трудно за вас!

— Интересно е да се подч- ртае, че езикът на „Дами и ху- сари“ не е нито толкова осо- бен, нито старинен, мисля, че искате да избегнете думата ар- хаичен?

— Да.

— Напротив. Творбата е съз- дадена на ясен и точен, напъл- но съвременно звучащ сцени- чен език, диалогът е пъргав, някъде нарочко многословен, характеризирайки конкретното действащо лице, но винаги действителен и лаконичен.

— Какво беше отношението на полския режисьор към текста!

— Приятно бях изненадан от голямото чувство за отговор- ност и големия пиетет на др. Окопински към първообра- за на комедията. Той получи превода своевременно и на- прави една предварителна екс- пертиза в Полша. Но-тъй-како- се оказа, че експертът е пол- ляк-филолог, на когото убя- ват известни тънкости на бъл- гарското слово, тук в Русе уточнихме всичките си коле- бания. Смятам, че не остана никакво разминаване. Още по- вече, че на много места сам- сълт на редица сцени зависи от игрословицата, от подтек- ста. От избора на определени думи зависеше и извеждана- то на точен комедийен ефект. Но нека зрителите се уверят сами.

— Вие за първи път ли пре- веждате автор като Алексан- дер Фредро, в смисъл — пол- ска класика!

— Превеждал съм няколко пиеси от полски език, между- тях и такъв изискан стилст ка- то Йежи Шанявски. Но с Фредро се занимавам за пър- ви път. Известна школа в то- ва отношение е и опитът ми с неотдавнашния спектакъл „Много чудо или Краковчани и планинци“, където текстът на друг полски класик — Вой- чех Богуславски, бе превеж- дан от други, но в края на краищата аз трябваше да го довърша и доведе до край-

ния му вид, въпреки броевите дни и нощи, в които това трябваше да стане.

— Кое Ви подтикна да преве- жате пиеси от полски език!

— Нека напомня, че първото ми висше образование е слав- янска филология. Полският език конкретно ме привлече доста късно и трудно. Уваже- нието към него дойде с уве- личените ми контакти с пол- ската култура и особено от- посоча на театъра. Многократ- ните пътувания, гостувания, срещи и разговори оказаха своето влияние. Пък и защо- не, в края на краищата, да не допринесеш нещо чико за раз- ширяване кръгозорите на аза- имното опознаване между два братски славянски народа? Най-после, не на последно мя- сто причината е бивала и в кратките срокове, в които пре- водът трябваше да е готов, а професионализираните, посве- тените преводачи работят вече в по-далечни перспективи.

— Само пиеси ли сте превеж- дали!

Не. Превеждал съм и стихове, наистина не много, но най- вече свързани с дадена пиеса. Например стихове на Агнеш- ка Ошецка към спектакъла „Вкус на череши“, или пък от руски стихове на Булат Окуджа- ва, посветени на Ошецка. Мно- го песни и стихове преведох за „Много чудо или Краков- чани и планинци“, при това с оглед на определена музика. Неотдавна ми хареса едно стихотворение на поета Кон- стантин Илдефонс Галчински — „Разговор с актьора“, което преведох, но не публикувам, защото все нещо не ми дости- га... Да завършим нашия раз- говор с един стих от него: „Изкуството е топъл вятър, от който снеговете се топят.“